

Jonsberg, Barry: **Ujemi me, če padem.**

Prev. Nataša Grom. Dob: Miš, 2021, 261 str.

| M – 3. stopnja

| Dvojčki (ljudje) | Inteligentna robotika | Prezare | V otroškem leposlovju | Družina | bratje in sestre | distopija | družbena slojevitost | kiborgi | nesreče | podnebne spremembe | umetna inteligenca

Odličen roman za bralce v 3. triletju OŠ, v srednji šoli in tudi za odrasle! Za (medgeneracijske) pogovore! Dogajalni čas je prihodnost, ko vse razpada zaradi neugodnih podnebnih razmer, pomanjkanja hrane idr., dogajalni prostor je Avstralija, ki je po zvišanju morske gladine mnogo manjša, glavni osebi sta dvojčka Ashleigh in Aiden, ki živita privilegirano življenje v krogu ljubeče družine. Skrbela naj bi le drug za drugega, toda zgodi se nesreča ... in izkaže se, da je Aiden kiborg, ki ga je izdelala mama znanstvenica, zdaj pa ji je zaradi okvare ušel izpod nadzora ... »Presunljiv in angažiran roman odpira pomembne teme današnjega – in prihodnjega – časa«, kar odlično predstavi dr. Tina Bilban v spremni besedi z naslovom »Kdo bo ujel zemljo, če pade?«

Spodbude za branje:

- Preberemo kratko predstavitev na hrbtni strani knjige in se vprašamo, v kakšnem svetu živita dvojčka, da »vse okrog njiju razpada«?
- Bralci vedo za posledice neugodnih klimatskih sprememb (iz poročil v medijih, iz mladinske literature, iz poučnih knjig idr.). (Tole predstavitev pišem v času, ko se na Škotskem v Glasgowu začne dvotedenski podnebni vrh, na katerem bodo delegati iz okoli 200 držav naznanili, kako bomo do leta 2030 zmanjšali izpust toplogrednih plinov in pomagali Zemlji zadihati z (bolj) polnimi pljuči.)
- Preberemo spremno besedo dr. Tine Bilban z naslovom »Kdo bo ujel zemljo, če pade?« Zelo primerna je tudi za mentorje branja, da se pripravijo za pogovor o knjigi.
- Morda se bralci odločijo poznajo avstralskega pisatelja Barryja Jonsberga, čigar dva romana sta prevedena v slovenščino [Moje življenje kot abeceda](#) (Miš, 2017) in [Pesem, ki jo lahko slišim le jaz](#) (Miš, 2019); morda se zato odločijo za branje tudi tega romana.

- Ko smo roman prebrali, si najprej izmenjamo prve vtise. (Zastrašujoče? V spodbudo za razmislek? Nemogoče?)
- Nadaljnji pogovor naj bi se dotaknil vsega tega: Kdo pripoveduje zgodbo? (Ashleigh). Kaj je dogajalni prostor in kaj dogajalni čas? Kaj sta Ashleigh in Aiden? (Sta sestra in brat res lahko enojajčna dvojčka? Kaj se izkaže kasneje?) Kaj počne očka v tej družini in kaj mama? Kakšna je njihova hiša? Kako delujejo avto in gospodinjski stroji, klimatska naprava idr.? Kako bi predstavili sošolko Charlotte, njeno družino in prebivalce obzidanega naselja, kjer živijo? In kako Xeno in njeno družino iz zanemarjenega parka? (Kakšna je razslojenost prebivalcev, kolikor jih sploh še je?)
- Povejmo razplet zgodbe: morda ga pove Aiden, mama, sošolka Charlotte ali Xena. Vsak s svojega vidika razume in razloži razmere življenja in odnose med ljudmi na Zemlji.
- Kako se zgodba konča? (Jaz občutim napoved prevlade umetne inteligence kot pozitivno.)
- Komu bi priporočili knjigo in zakaj? S katerimi besedami?

Nadaljnje spodbude za branje:

- Branje in pogovor o tej knjigi morda poglobimo še s kakšno distopijo ali poučno knjigo (npr. s knjigami in članki Lučke Kajfež Bogataj *Planet, ki ne raste*, *Vroči novi svet* idr., tudi z intervjuji z njo), s knjigo Boštjana Videmška [Plan B](#) idr.
- V slovenščini imamo še dva romana avstralskega pisatelja [Barryja Jonsberga](#): *Moje življenje kot abeceda* (Miš, 2017) in *Pesem, ki jo lahko slišim le jaz* (Miš, 2019)

mag. Tilka Jamnik